

ГРОМАДСЬКА РАДА ДОБРОЧЕСНОСТІ

вул. Механізаторів, 9, м. Київ, 03109

<https://grd.gov.ua>

Затверджено
Громадською радою доброчесності
5 травня 2017 р.

ВИСНОВОК

про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Сімоненко Валентини Миколаївни критеріям доброчесності та професійної етики

Проаналізувавши інформацію про Сімоненко Валентину Миколаївну (далі – Кандидат), яка є суддею Верховного Суду України, Громадська рада доброчесності виявила дані, які дають підстави для висновку про невідповідність Кандидата критеріям доброчесності та професійної етики.

1. Невідповідність даних декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, даним, встановленим з інших джерел

У декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2015 рік Кандидатом не вказані юридичні особи, в яких тодішній чоловік Кандидата Сімоненко Сергій Олександрович володів корпоративними правами (був засновником або кінцевим бенефіціарним власником) на 31.12.2015 згідно з даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (додаток 1), а саме:

- Приватне підприємство "Меддіагност" (ЄДРПОУ 33848248);
- Споживче товариство "Дачно-будівельне товариство "Золоте руно" (ЄДРПОУ 33891885);
- Приватне підприємство "Медассист 5" (ЄДРПОУ 33451337);
- Приватне підприємство "Агентство нерухомості "Еліт-Консалт" (ЄДРПОУ 35940771).

Відповідно до статті 18 Кодексу суддівської етики, затвердженого XI з'їздом суддів України 22 лютого 2013 року, суддя повинен бути обізнаним про свої майнові інтереси та вживати розумних заходів для того, щоб бути обізнаним про майнові інтереси членів своєї сім'ї.

2. Зв'язки з тимчасово окупованими територіями України

2.1. Особисті зв'язки Кандидата та подорожі на тимчасово окуповану територію України

Згідно з матеріалами, що містяться у досьє Кандидата, у 2008 році Кандидату була видана довіреність від Курило Жанни Миколаївни на «розпорядження всім майном» зі строком дії до 22.07.2011.

Згідно з [даними](#) інформаційного ресурсу «Миротворець», Курило Жанна Миколаївна працює в органах окупаційної влади міста Севастополя на посаді начальника відділу законодавчої техніки і систематизації законодавчого апарату законодавчого зібрання міста Севастополя (додаток 2). Це підтверджується інформацією з сайту законодавчого зібрання міста Севастополя (додаток 3).

Як свідчать дані ресурсу «Миротворець», дівочим прізвищем Курило Жанни Миколаївни є Савраніна. Матеріали, що містяться у досьє Кандидата, свідчать, що дівоче прізвище Кандидата – Савраніна. Таким чином, дівочі прізвища та по батькові Курило Жанни Миколаївни та Кандидата співпадають.

Наведене опосередковано вказує на те, що Курило Жанна Миколаївна є сестрою Кандидата.

Окрім того, як свідчать матеріали з досьє Кандидата, Кандидат неодноразово після окупації Криму навідувалася на тимчасово окуповані території – у тому числі 28.06.2014 і 20.11.2014. Мета цих візитів невідома.

2.2. Ділові зв'язки колишнього чоловіка Кандидата

У декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за [2015](#) рік у розділі «Юридичні особи, кінцевим бенефіціарним власником (контролером) яких є суб'єкт декларування або члени його сім'ї» тодішній чоловік Кандидата Сімоненко Сергій Олександрович вказаний кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи «Фірма Сімоненко і партнери».

Згідно з даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань Сімоненко Сергій Олександрович є засновником Адвокатського об'єднання «Сімоненко и Партнери» (ЄДРПОУ 26457334), зареєстрованого за адресою: 99011, м. Севастополь, вул. Василя Кучера, будинок 13, квартира 6.

При цьому Сімоненко Сергій Олександрович не зареєстрований як адвокат і не здійснює адвокатську діяльність в Україні. Керівником Адвокатського об'єднання «Сімоненко и Партнери» є Бикова Світлана Вікторівна.

Згідно з даними [«Списку адвокатів Севастополя»](#) на сайті Адвокатської палати міста Севастополя, що діє згідно з законодавством окупаційної влади Криму, особа на ім'я *Бикова Светлана Викторовна* є адвокатом, зареєстрованим у реєстрі адвокатів Севастополя (на тимчасово окупованій території України) (додаток 4).

Бикова Світлана Вікторівна [зареєстрована](#) також як адвокат у Єдиному реєстрі адвокатів

України (свідоцтво № 160, видане 13.06.2008 Севастопольською міською КДКА) (додаток 5).

Таким чином, є підстави припускати, що керівник Адвокатського Об'єднання «Сімоненко и Партнери», засновником якого є чоловік Кандидата Сімоненко Сергій Олександрович, Бикова Світлана Вікторівна, здійснює адвокатську діяльність на тимчасово окупованій території України згідно з законодавством країни-агресора – Російської Федерації.

При цьому Бикова Світлана Вікторівна є керівником низки юридичних осіб, зареєстрованих в Україні, щодо яких є підстави вважати їх пов'язаними з юридичними особами, учасником або засновником яких виступає Сімоненко Сергій Олександрович.

Зокрема, Бикова Світлана Вікторівна є керівником і засновником Приватного підприємства «Фірма Еталон-С» (ЄДРПОУ 38323680) (додаток 6). Місцезнаходження цієї юридичної особи зареєстроване за адресою: м. Київ, Солом'янський район, вулиця Полковника Шутова, будинок 16, корпус 3 в, офіс 222. За тією самою адресою зареєстроване місцезнаходження таких юридичних осіб, у яких учасником (засновником) виступає колишній чоловік Кандидата Сімоненко Сергій Олександрович (додаток 7):

- Приватне підприємство «Салон» (ЄДРПОУ 13787059);
- Товариство з обмеженою відповідальністю "Фірма "Пріоритет Плюс" (ЄДРПОУ 38323695);
- Приватне підприємство "Статус-плюс" (38323758).

Збіг місцезнаходжень юридичних осіб та наявність попередніх ділових відносин дає Раді підставу для висновку про те, що Бикова Світлана Вікторівна та колишній чоловік Кандидата Сімоненко Сергій Олександрович зберегли ділові відносини після окупації Криму незважаючи на те, що Бикова Світлана Вікторівна набула статусу адвоката на тимчасово окупованій території України відповідно до законодавства країни-агресора – Російської Федерації.

Поряд з цим, Бикова С.В. є керівником та засновником Товариства з обмеженою відповідальністю "Регіон - Стандарт" (ЄДРПОУ 37110325), місцезнаходження якого зареєстроване у місті Севастополі (додаток 8). Іншими засновниками цієї юридичної особи є Агалаков Вячеслав Анатолійович і Кошелева Світлана Олександрівна.

Юридична особа з подібним найменуванням (Общество с ограниченной ответственностью "Регион-Стандарт", ОГРН 1149204052249) зареєстрована у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, який веде Федеральна податкова служба РФ (запис у реєстрі відбувся 13.12.2014), з місцезнаходженням у місті Севастополі (додаток 9). Директором і засновником цієї юридичної особи є *Бикова Светлана Викторовна*, а засновниками, окрім неї, є *Кошелева Светлана Александровна* та *Агалаков Вячеслав Анатольевич*.

При цьому особа на ім'я Агалаков Вячеслав Анатолійович є директором Приватного підприємства «Салон» (ЄДРПОУ 13787059) (додаток 10). Засновником цієї юридичної особи є чоловік Кандидата Сімоненко Сергій Олександрович.

Наведене свідчить про те, що протягом 2014 і 2015 року, після окупації Криму Російською Федерацією чоловік Кандидата Сімоненко Сергій Олександрович зберіг і розвивав ділові відносини з тимчасово окупованими територіями. У цей час Кандидат перебувала на посаді судді Верховного Суду України та голови Ради суддів України.

Громадська рада доброчесності вважає неприпустимими ділові зв'язки осіб, які беруть участь в конкурсі на посаду судді Верховного Суду, та членів їх сім'ї із особами, чия підприємницька або професійна діяльність здійснюється на тимчасово окупованій території України.

Рада також вважає, що діяльність юридичних осіб, корпоративними правами в яких володіє або кінцевим бенефіціарним власником яких є колишній чоловік Кандидата, а також інші названі особи, має бути досліджена правоохоронними органами на предмет відповідності Законам України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» та «Про створення вільної економічної зони "Крим" та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України», а також іншому законодавству, що регулює питання підприємницької або професійної діяльності на тимчасово окупованій території України, у тому числі на предмет наявності в діях цих осіб ознак кримінальних чи адміністративних правопорушень.

3. Діяльність на посаді голови Ради суддів України

3.1. Ігнорування звернень громадян

На адресу Громадської ради доброчесності надійшло звернення від Громадської організації "Родичі Героїв Небесної Сотні", у якому стверджується таке: "Родичі Героїв Небесної Сотні двічі... звертались до Ради суддів України з проханням сприяти розслідуванню кримінальних справ стосовно суддів, які були причетні до свавільних рішень проти активістів. Але Рада суддів... стала єдиним органом, який навіть не відповів на наше звернення" (додаток 11).

Від ГО ВО «Автомайдан» також надійшло звернення про ігнорування з боку Ради суддів України на три звернення цієї організації та три адвокатських запити її представника. Звернення та підтверджуючі документи додаються (додаток 12).

Звертаємо увагу, що дані звернення стосувались пропозицій, щодо кроків, які необхідно зробити для налагодження конструктивної співпраці з громадянським суспільством та відновлення довіри до судової влади, а також запити щодо конкретних фактів, які потребували реакції Ради суддів. Ігнорування цих звернень є не лише порушенням законодавства, але й негативно відобразалось на довірі та авторитеті судової влади, оскільки, як мінімум, вказувало про неготовність органу суддівського самоврядування вести конструктивний діалог з громадськими організаціями.

Рада вважає, що чисельні випадки ненадання відповідей на звернення громадян Радою суддів України, яку очолює Кандидат, свідчить про неповагу до підписантів звернень та свідоме

нехтування правами громадян, що завдає істотної шкоди авторитету правосуддя.

3.2. Заяви щодо електронного декларування

Кандидат робила заяви, спрямовані на дискредитацію ідеї електронного декларування. Так, вона [пов'язувала](#) пограбування будинку судді Вищого господарського суду України М. Данилової із фактом електронного декларування. Разом з тим представники ЗМІ відзначали, що слова М. Данилової про пограбування не збігаються з даними декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, М. Данилової за [2015](#) рік (будинок, який було пограбовано, не був задекларований, а сума викрадених грошей набагато перевищує суму задекларованих грошових активів). Кандидат жодним чином не коментувала ці розбіжності.

3.3. Позиція щодо тиску на суддю Апеляційного суду Черкаської області

У жовтні 2014 року суддя апеляційного суду Черкаської області Бондаренко С.І. звернувся до правоохоронних органів та Ради суддів України з заявами про тиск на нього з боку голови цього суду Бабенка В.М. з метою схилити Бондаренка С.І. до винесення рішення про [виселення вчительки з гуртожитку](#). Рішенням Ради суддів України [від 05 червня 2015 року № 56](#) встановлено в діях Бабенка В.М. ознаки посягання на незалежність судді. Особливістю справи є те, що суддя надав вагомі докази такого тиску - [аудіозапис](#), який [пройшов експертизу](#), а сам суддя Бондаренко С.І. - поліграф.

Ця справа набула широкого розголосу, була предметом чисельних [журналістських матеріалів](#), є предметом розслідування Генеральною прокуратурою за ст.376 ККУ і очевидно має значний суспільний інтерес, оскільки тут викрито одну з найбільших проблем судової влади - винесення рішень під тиском з боку осіб, які наділені владою.

На переконання Громадської ради доброчесності, Кандидат, як голова Ради суддів України, мала б докладати максимальних зусиль для якомога оперативної належної реакції на цей випадок, сприяння притягненню винних до відповідальності та захисту прав судді - викривача. Такі дії б сприяли відновленню віри громадськості у спроможність самоочищення судової влади. Натомість, на [переконання сторонніх спостерігачів](#) Рада суддів відреагувала на цю ситуацію лише після розголосу та втручання громадських активістів. Кандидат давала коментарі журналістам, які можна трактувати як намагання звести цю ситуацію у ранг побутового конфлікту. На переконання журналістів замість того, щоб вимагати якнайскорішого покарання винних та очищення судової влади від осіб, які її дискредитують Кандидат закликала "[відпустити ситуацію](#)", а також звинуватила суддю-викривача у неетичній поведінці у зв'язку з розголошенням інформації про тиск та залученням громадських організацій.

Така позиція голови органу суддівського самоврядування, який був відповідальним за вжиття заходів задля забезпечення незалежності суддів негативно впливала на авторитет суду, сприяла формуванню у громадськості переконання у пануванні у суддівському корпусі

відчуття безкарності та кругової поруки і неспроможності самоочищення. Фактично Кандидат дала сигнал усім тим, хто зсередини судової системи здійснює вплив на суддів, що Рада суддів не буде здійснювати активних дій для викриття таких фактів та покарання винних. Натомість суддям-викривачам дано сигнал, що вони не знайдуть підтримки у цьому органі, а ризикують самі бути звинуваченими у порушенні правил суддівської етики.

Громадська рада вважає таку позицію Кандидата такою, що порушує базові принципи, закладені у Бангалорські принципи та Кодекс суддівської етики щодо обов'язку судді протидіяти проявам посягання на його незалежність, а також нерозуміння Кандидатом того, що довіра суспільства до судової системи і впевненість у моральному авторитеті, чесності та непідкупності судових органів має першорядне значення в сучасному демократичному суспільстві,

3.4. Заяви щодо затримання судді Малиновського районного суду міста Одеси О. Бурана

Кандидат [виступила](#) із заявою щодо дій Національного антикорупційного бюро України після спроби самогубства затриманого судді Малиновського районного суду міста Одеси О. Бурана, висловивши жаль з приводу того, що «останнім часом повагу честі і гідності людини і, зокрема, особи, підозрюваної у вчиненні злочину, з боку осіб, які проводять оперативно-розшукові або слідчі дії, повністю нівельовано».

Незважаючи на те, що діяльність Кандидата на посаді голови Ради суддів України як така не є предметом дослідження Громадської ради доброчесності, Рада переконана, що саме на цій посаді Кандидат проявила свою найбільшу невідповідність принципам доброчесності та професійної етики. Будучи фактично главою суддівського самоврядування в Україні, Кандидат мала достатні можливості для роботи над удосконаленням судової влади. Натомість Кандидат відзначилася суперечливими заявами на підтримку прав суддів, підозрюваних у вчиненні корупційних правопорушень, негативними коментарями щодо системи електронного декларування. Поряд з цим відомі факти ігнорування звернень громадян і, можливо, саботування процесу розслідування щодо суддів, які ухвалювали неправосудні рішення проти учасників масових акцій протесту під час Революції Гідності.

3.5. Висловлювання щодо використання мантий учасниками акції протесту

28.02.2017 Кандидат звернулася до організаторів акції «Марш невідомих суддів» з вимогою «не допустити застосування у анонсованому заході мантиї судді, як атрибуту однієї з гілок державної влади України. Звернення було [оприлюднене](#) на сайті Ради суддів України.

«Мантия та нагрудний знак судді видаються особі, яка призначена на посаду судді за визначеною законом процедурою і за змістом закону лише ця особа має право на носіння цих атрибутів, які символізують її повноваження на здійснення правосуддя в Україні», - наводиться у зверненні.

Громадська рада доброчесності вважає, що використання ресурсу Ради суддів України для

висловлення особистих думок її голови є неприпустимим, адже висловлювання Кандидата могли бути сприйняті як узгоджена позиція всього суддівського самоврядування.

3.6 Підтримка подання до Конституційного Суду України щодо конституційності судової реформи

3.10.2016 р. Кандидат взяла участь у Пленумі Верховного Суду України, на якому було прийнято рішення звернутися до Конституційного Суду України з конституційним поданням щодо відповідності (конституційності) окремих положень пунктів 4, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 17, 20, 22, 23, 25 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 2 червня 2016 року № 1402-VIII «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон) статті 6, частинам першій і другій статті 8, частині другій статті 19, частинам першій і другій статті 24, частинам першій і другій статті 55, частинам першій, п'ятій і шостій статті 126 Конституції України. Так, вказані положення Закону України «Про судоустрій і статус суддів» стосуються формування нового Верховного Суду. Як вказано на офіційному веб-сайті суду, рішення про звернення до Конституційного Суду було прийнято одногосно.

Як вбачається з [повідомлення](#), «[Кандидат] підтримала подання, зауваживши, що аналогічні та інші питання стосовно дотримання гарантій незалежності суддів під час реформування судової системи порушувалися на останньому засіданні органу суддівського самоврядування. На думку членів Ради суддів України, окремі положення Закону суперечать міжнародним стандартам у сфері судочинства в частині дотримання конституційних підстав звільнення судді з посади, недопущення втручання в особисте й сімейне життя особи, що гарантовано статтею 32 Конституції України. Крім того, члени Ради звернули увагу на невідповідність певних положень Закону статті 24 Конституції України, оскільки судді перебувають у неоднакових умовах за ознакою юридичної професії та датою займання посади судді. Висновок щодо Закону Рада суддів України планує затвердити на своєму наступному засіданні» (додаток 13). Однак, рішеннями Ради суддів України, опублікованих на її офіційному веб-сайті у відповідному [розділі](#), такий висновок затверджено не було.

Рада відзначає, що дані висловлювання Кандидата та участь в оскарженні наведених законів України свідчить про активну протидію з боку Кандидата оновленню суддівського корпусу і є несумісним з принципами, на яких має бути побудований новий Верховний Суд.

5. Мотивація Кандидата

У мотиваційному листі Кандидат зазначає, що бажання стати «суддею Касаційного цивільного суду Верховного Суду України», обумовлено том, що «суддівська робота надає можливість розібратись у складнощах юридичних проблем та вирішити людські проблеми, незважаючи навіть на непрофесійність їх представників».

Перш за все, Рада зазначає, що Конституцією України не передбачено створення Верховного Суду України. Суд, який формується, називається Верховним Судом, про що Кандидат як особа, яка претендує на зайняття посади в цьому суді, мала б знати.

По-друге, вважаємо, що таке твердження Кандидата свідчить про упереджене ставлення до процесуальних представників, у тому числі до адвокатури, яка є частиною системи правосуддя згідно з Конституцією України. До того ж, мотивація стати суддею Верховного Суду «всупереч» чийсь непрофесійності є, на думку Ради, сумнівною.

Викладені факти дають підставу для висновку, що **Кандидат Сімоненко Валентина Миколаївна не відповідає вимогам доброчесності та професійної етики.**

Додатки:

1. Витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань № 1002542835
2. Скріншот з сайту інформаційного ресурсу «Миротворець»
3. Скріншот з сайту законодавчого зібрання міста Севастополя
4. Скріншот з сайту Списку адвокатів Севастополя
5. Скріншот з сайту Єдиного Реєстру адвокатів України
6. Скріншот з сайту Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань
7. Витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань № 1002543914
8. Скріншот з сайту Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань
9. Виписка з Єдиного державного реєстру юридичних осіб (РФ)
10. Скріншот з сайту Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань
11. Звернення ГО «Родичі Героїв Небесної Сотні»
12. Звернення ГО ВО «Автомайдан»
13. Скріншот з сайту Верховного Суду України

**Координатор
Громадської ради доброчесності**